

Asia: VN/31665/2021

Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahaston Suomen ohjelma 2021-2027

Lausunnonantajan lausunto

1. Ohjelman strategia

THL kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto liittyen yllä mainittuun lausuntopyyntöön. THL katsoo, että ohjelma on pääosin kattavasti tehty. THL haluaa korostaa, että sekä kotimaisen kalankäytön että kalan viennin edistämisen sekä kalojen käytön turvallisuuden kannalta on tärkeää, että kotimaisen kalan että kalatuotteiden osalta on tarpeeksi tutkittua tietoa siitä, että EU:n vierasainelainsäädännön vaatimukset täyttyvät. Myös suunnitteilla olevan lainsäädännön vaatimuksiin olisi tällä rahoituskaudella syytä varautua siltä osin kuin mahdollista.

2. Kaupallinen kalastus ja kalavarojen tilan parantaminen sekä kalastuksen valvonta ja tiedonkeruu (SWOT, valinnat, perustelut, rahoitettavien toimien kuvaus ja rahoitusehdotus)

Haluamme kiinnittää huomiota muutamiin lausuntopyynnössä korostetun kohdan ”2. Kaupallinen kalastus ja kalavarojen tilan parantaminen sekä kalastuksen valvonta ja tiedonkeruu (SWOT, valinnat, perustelut, rahoitettavien toimien kuvaus ja rahoitusehdotus)” yksityiskohtiin.

o Sivun 7 – kappale ”Ympäristön ja kalakantojen tilan parantaminen Vaikutukset”: Ehdotetaan, että kappaleeseen:

”Kalatalouden tiedonkeruuohjelmassa kerätään tietoa merialueen tärkeimpien kaupallisen kalastuksen saalislajien biologisista muuttujista. Kerättyä tietoa hyödynnetään ICES:in kanta-arviotyöryhmissä, joiden suositusten perusteella Euroopan komissio tekee ehdotuksen vuosittaisiksi pyyntikiintiöiksi.”

lisätään teksti seuraavasti: ”Kalatalouden tiedonkeruuohjelmassa kerätään tietoa merialueen tärkeimpien kaupallisen kalastuksen saalislajien biologisista muuttujista SEKÄ näiden vaikutuksesta EU-tasolla seurattavien vierasaineiden (esim. dioksiinit ja PCB:t sekä myöhemmin seurannan piiriin tulevat PFAS-yhdisteet ja bromatut palonestoaineet) pitoisuuksien vaihteluun. Kerättyä tietoa hyödynnetään ICES:in kanta-arviotyöryhmissä, joiden suositusten perusteella Euroopan komissio tekee ehdotuksen vuosittaisiksi pyyntikiintiöiksi. LISÄKSI tietoa voidaan käyttää ennustamaan ja ymmärtämään vierasaineiden pitoisuuksien muutoksia kaupallisesti merkittävässä kalalajeissa.”

- Sivu 13 - kappale ” Yhteistyökyyvyn heikkous”: Ehdotetaan täydennettäväksi toista lausetta : Eryteisesti ympäristö-, luonnonsuojelu- JA ELINTARVIKETURVALLISUUSLainsäädäntö ja ympäristöpolitiikka vaikuttavat kalatalouden toimintaedellytyksiin
- Sivu 13 - kappale ” Silakan ja muiden kalojen elintarvikelaatu”: Ehdotetaan täydennettäväksi viimeistä lausetta : ”Korkea, EU:n ELINTARVIKETURVALLISUUSLAINSÄÄDÄNNÖN VAATIMUKSET TÄYTTÄVÄ laatu on edellytys saaliin elintarvikikäytön ja yleisesti arvon lisäämiselle”.
- Sivu 18 - kappale ”Itämeren tila, sisävesien haavoittuvuus ja ilmastonmuutos”. Viimeinen lause ”Uudeksi uhaksi on noussut muoviroskaantuminen.” esitetään muutettavaksi muotoon: ”Myös tietoisuus muoviroskaantumisen aiheuttamista riskeistä on lisääntynyt viime vuosina”
- Sivu 18 - kappale ” Silakan dioksiinirajojen kiristyminen EU-tasolla”: Ehdotetaan täydennettäväksi lauseella ”Myös EU-lainsäädännön laajentuminen esim. PFAS-yhdisteisiin, joiden pitoisuudet erityisesti silakassa saattavat olla vielä nousussa, voivat tuoda uusia haasteita silakan elintarvikikäytölle ja viennille.”
- Sivu 20 - kappale ”Kalan korkea laatu”: Ehdotetaan ensimmäistä lausetta täydennettäväksi : ”Korkea laatu JA TURVALLISUUS ovat edellytys kalatuotteiden arvon lisäämiselle ja erityisesti silakan ja vajaasti hyödynnettyjen kalojen elintarvikikäytön lisäämiselle.”
- Sivu 34 - kappale ”Erytistavoite 1.4. Tiedonkeruu”: Ehdotetaan kolmatta kappaletta täydennettäväksi seuraavalla tekstillä: ”Lisäksi koetrollauksessa saaduilla kaloilla voidaan tutkia kalakantojen ja niiden biologisten muuttujien yhteyttä EU-lainsäädännössä esiintyvien vierasaineiden pitoisuuksiin.”
- Sivu 70 kappale ”Toimenpide 1: Kaupallisen kalastuksen innovaatiot, kehittäminen ja neuvonta”: Ehdotetaan lisättäväksi seuraava pallukka: ”Haitta-aineseurantoja laajennetaan silakasta muihin kaupallisesti hyödynnettäviin kaloihin ja kalatuotteisiin erityisesti uusien EU:n lainsäädäntöön liitettävien yhdisteiden osalta”
- Sivu 75 - kappale ”Toimenpide 1: Tiedonkeruu”: Ehdotetaan lisättäväksi seuraava pallukka: ”Tiedonkeruu eri kalalajien vierasainepitoisuuksista EFSA:lle sekä THL:n ylläpitämään haitta-aineiden tietokantaan ja THL:n tietokannan ylläpito”.

3. Kestävä vesiviljely sekä jalostus ja kauppa (SWOT, valinnat, perustelut, rahoitettavien toimien kuvaus ja rahoitusehdotus)

- Sivu 55 kappale ”Erytistavoite 2.2. Kalastus- ja vesiviljelytuotteiden kaupan pitämisen, laadun, lisäarvon ja jalostamisen edistäminen”: Ehdotetaan kappaleen sivun 55 alussa olevaa lausetta ”Viennin lisäämiseen voidaan tarvita myös markkinaselvityksiä sekä markkinointiviestintää ja -matkoja.” seuraavalla tekstillä ”sekä tutkittua tietoa kalojen haitta-ainepitoisuuksista EU lainsäädännön takia.”

4. Kalatalouden paikallinen kehittäminen (SWOT, valinnat, perustelut, rahoitettavien toimien kuvaus ja rahoitusehdotus)

-

5. Meripolitiikka (SWOT, valinnat, perustelut, rahoitettavien toimien kuvaus ja rahoitusehdotus)

-

6. Muu palaute

-

Ruokojärvi Päivi
Terveysten ja hyvinvoinnin laitos THL